
1 UVOD

V navodilih so opisani postopki, s katerimi urejamo podatke o zalogi gradiva v poljih 996, 997 in 998. Polja nastanejo programsko v postopku pridobivanja gradiva v segmentih COBISS3/Nabava in COBISS3/Serijske publikacije, lahko pa jih dodamo tudi sami, če teh segmentov ne uporabljamo.

Za sam vnos podatkov veljajo pravila in struktura podatkov, ki so opisani v priročnikih *COMARC/H Format* in *COBISS2/Katalogizacija*. Zaradi zahtev v COBISS3 ter zahtev po avtomatizaciji nekaterih postopkov je v COBISS3 poleg podatkov, ki se beležijo v COBISS2, dodanih nekaj novih atributov.

Pogoji za izvedbo postopkov

Ob namestitvi segmenta COBISS3/Zaloga se bibliografski podatki s polji 996/997 prenesejo iz okolja COBISS2 v okolje COBISS3. Del bibliografskih podatkov vidimo v razredu **Gradivo**, podrobni podatki o zalogi so v razredih **Polje 996/997** in **Polje 996/997 – nabavni podatki**, zbirni podatki o zalogi pa v razredih **Polje 998** in **Polje 998 – koordinacija**.

Pred začetkom uporabe segmenta COBISS3/Zaloga mora knjižnica:

- dopolniti podatke o domači knjižnici; ti podatki se ob namestitvi programske opreme COBISS3 prenesejo iz baze podatkov COLIB in shranijo v bazo podatkov o domači knjižnici in v bazo podatkov o partnerjih
- nastaviti številke za dodajanje inventarnih števil, številke za izposajo in tekočih števil

Bibliografski podatki o gradivu

Razred **Gradivo** predstavlja pregled nekaterih bibliografskih podatkov o gradivu iz lokalne baze podatkov. Za obdelavo podatkov o zalogi mora zapis obstajati v lokalni bazi podatkov. Če zapisa ni v lokalni bazi podatkov, ga v segmentu COBISS3/Zaloga **prevzamemo** iz vzajemne bibliografske baze podatkov in lahko **uredimo omejeni nabor bibliografskih podatkov**.

Bibliografske podatke o gradivu lahko pogledamo tudi v **formatu COMARC**.

Podatki o zalogi

Podatki o zalogi so v razredih **Polje 996/997**, **Polje 996/997 – nabavni podatki**, **Polje 998** in **Polje 998 – koordinacija**. Vedno so povezani z razredom **Gradivo**. Podatki o zalogi se vzdržujejo samo v okolju COBISS3, vse spremembe pa se prenesejo tudi v lokalno bazo podatkov v okolju COBISS2. Povezava med gradivom in podatki o zalogi je vzpostavljena preko COBISS.SI-ID.

<i>Dodajanje zbirnih podatkov o zalogi (polja 998)</i>	Zbirni podatki o zalogi so v razredih Polje 998 in Polje 998 – koordinacija in omogočajo funkcijo online kataloga ter funkcijo koordinacije nabave za tuje serijske publikacije. Pri monografskih in serijskih publikacijah nastanejo polja 998 programsko. Podatke kasneje ročno dopolnjujemo.
<i>Dodajanje podrobnih podatkov o zalogi (polja 996/997)</i>	<p>Polja 996/997 nastanejo v postopku nabave monografskih in serijskih publikacij v segmentih COBISS3/Nabava in COBISS3/Serijske publikacije, lahko pa jih dodamo tudi sami neodvisno od nabave.</p> <p>V razredu Polje 996/997 so podrobni podatki o zalogi, na osnovi katerih se v knjižnicah vodi evidenca inventarja in izvaja izposoja gradiva.</p> <p>V razredu Polje 996/997 – nabavni podatki so podatki, ki izvirajo iz nabavnih postopkov in opredeljujejo način nabave, dobavitelja, številke nabavnih listin, cene.</p>
<i>Urejanje podrobnih podatkov o zalogi</i>	<p>Obstajajo različni načini urejanja polj 996 in 997:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kopiranje podatkov med polji • razmnoževanje polj • spreminjanje določenih podatkov preko inventarne številke ali številke za izposajo • spreminjanje signature preko inventarne številke ali številke za izposajo • hkratno spreminjanje statusa v več poljih v zapisu • brisanje polj • razvrščanje polj v zapisu • oblikovanje kompleta
<i>Inventarizacija gradiva</i>	V postopku inventarizacije podatke vnesemo v eno polje 996/997 in jih nato kopiramo v druga polja v zapisu. Na koncu lahko izpišemo še nalepke.
<i>Odpis monografskih publikacij po inventuri</i>	Ob inventuri se pripravi seznam manjkajočih izvodov. Na osnovi tega seznama lahko gradivo odpišemo , tako da mu spremenimo status v <i>odpisano</i> . Zabeleži se tudi datum spremembe statusa.
<i>Inventarizacija serijskih publikacij</i>	<p>Serijsko publikacijo običajno inventariziramo ob prejemu prvega zvezka v letniku, ko nastane novo polje 997. Če prejem zvezkov beležimo v kontroli dotoka, pri inventarizaciji zapovrstjo izvedemo naslednje postopke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • določimo inventarno številko in signaturo • uredimo vzorec izhajanja • v kontroli dotoka zabeležimo prejem prvega zvezka • izpišemo nalepke
<i>Določanje vzorca izhajanja</i>	<p>Kontrola dotoka temelji na vzorcu izhajanja (osnova za oblikovanje strukture vzorca izhajanja v COBISS3 je bil format MARC 21 Format for Holdings Data).</p> <p>Vzorec izhajanja nastane programsko v postopku nabave v segmentu COBISS3/Serijske publikacije skupaj s poljem 997. Če polje dodamo sami, tudi vzorec izhajanja pripravimo sami.</p>

	<p>Pri urejanju vzorca izhajanja lahko podatke prevzamemo iz vzajemnega vzorca izhajanja.</p> <p>Vzorec moramo urediti in vnesti vse podatke, tako da postane veljaven. Na osnovi veljavnega vzorca se programsko pripravi seznam pričakovanih zvezkov za vsa polja 997 tega vzorca.</p> <p>Veljaven vzorec izhajanja lahko shranimo med vzajemne vzorce izhajanja.</p>
Izvajanje kontrole dotoka	<p>Pričakovani zvezki so osnova za izvajanje kontrole dotoka posamezne serijske publikacije. Kontrola dotoka je beleženje sprememb v zalogi, kot so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prejem zvezkov • prekinitve v zalogi pri zvezkih, ki niso bili izdani ali jih nismo prejeli • reklamiranje zvezkov in brisanje reklamacij • sprotni odpis zvezkov
Vezava zvezkov	<p>Zvezke posameznega letnika lahko zvežemo v eno ali več enot, lahko pa jih tudi razvežemo.</p>
Odpisi serijskih publikacij	<p>Letnik serijske publikacije lahko odpišemo, tako da v polje 997 vnesemo status <i>odpisano</i>. Pri iskanju publikacij, ki bi jih lahko odpisali, si pomagamo s podatkom "Datum odpisa letnika" v polju 997, ki ga moramo poprej vnesti.</p> <p>Zvezke serijske publikacije lahko odpisujemo tudi sproti, tj. ob prejemu vsakega naslednjega zvezka. Opomba o izločenih številkah se v podpolje 997m v kontroli dotoka vpisuje programsko, če poprej v polje 998 vnesemo podatek o številu zvezkov, ki jih hranimo.</p>
Spreminjanje povezave podatkov o zalogi z bibliografskim zapisom	<p>Če so podatki o zalogi vezani na napačno gradivo, jih prevežemo na drugo gradivo. Nabavne postavke, ki še niso povezane, lahko povežemo z ustreznim bibliografskim zapisom. To naredimo s prenosom zaloge k drugemu gradivu. Nabavno postavko lahko razdelimo na dve postavki in s tem prenesemo tudi del zaloge.</p> <p>Ko je zaradi podatkov o zalogi presežena dopustna dolžina originalnega zapisa v COBISS2, kreiramo dodatni lokalni zapis, v katerega nato prenesemo del podatkov o zalogi (kadar je treba narediti dodatni zapis, nas program na to opozori).</p>
Pregled stanja v izposoji in vpis opombe za izposajo	<p>Pogledamo lahko, kakšno je stanje posameznih izvodov gradiva v izposoji (ni izposojeno, je izposojeno/rezervirano). Za potrebe izposoje lahko vpisujemo opombe o gradivu.</p>
Izpis seznama novosti	<p>Novo gradivo, ki prihaja v knjižnico, je določen čas "novost". Monografske publikacije se prenesejo v razred Novosti ob inventarizaciji, serijske publikacije pa takrat, ko zabeležimo prejem v kontroli dotoka. Prejeti zvezek lahko dodamo med novosti tudi sami. Novosti lahko izpišemo na tiskalnik v obliki seznama.</p>
Nastavitve in uporaba števecv	<p>Za dodajanje števil v postopku inventarizacije si lahko pomagamo s tremi vrstami števecv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • števec za določanje inventarnih števil • števec za določanje tekočih števil v signaturi • števec za določanje števil za izposajo

	<p>V okviru vsake vrste lahko <i>nastavimo</i> tudi več števecv, npr. za posamezne vrste gradiva, po lokacijah ipd.</p> <p>V postopku inventarizacije program ponudi ustrezne števce, preko katerih določimo številke.</p>
<i>Prikaz seznama knjižnic</i>	Pogledamo lahko, v katerih lokalnih bazah obstaja bibliografski zapis in kakšno je stanje podatkov o zalogi po knjižnicah.
<i>Dodajanje multimedijske vsebine</i>	Podatke o gradivu lahko dopolnimo z multimedijsko vsebino.
<i>Priprava podatkov za izpise</i>	Pred pripravo statistik o zalogi knjižničnega gradiva moramo v segmentu COBISS3/Zaloga pripraviti podatke, ki se bodo upoštevali pri pripravi in izpisu teh statistik.
<i>Preverjanje in izbor izločenega knjižničnega gradiva</i>	Preden gradivo izločimo iz knjižnične zaloge, ga moramo ponuditi Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK). To velja za gradivo slovenskih avtorjev, izdano po letu 1989 (slovenika), in za gradivo jugoslovanskih avtorjev, izdano pred letom 1990 (jugoslavika), ki ga NUK pred izborom preveri. Če NUK ne sprejme ponujenega gradiva, ga moramo ponuditi drugim knjižnicam.
<i>Urejanje podatkov za potrebe razpisa ARRS</i>	Preverimo lahko, v katerih knjižnicah v sistemu COBISS.SI je v elementu F podpolja 9984 vpisan financer ARRS in katere knjižnice imajo naročeno isto gradivo. Pri pripravi poročila o sofinanciranju nakupa mednarodne znanstvene literature lahko vnesemo sofinancirani znesek, odstotek financiranja ARRS in "Indikator nabave (e)".
<i>Povezava z drugimi segmenti in bazami podatkov</i>	Segment COBISS3/Zaloga je povezan z lokalno bazo podatkov v okolju COBISS2, vzajemno bibliografsko bazo podatkov in COBISS/OPAC-om ter s segmenti COBISS3/Nabava, COBISS3/Serijske publikacije, COBISS3/Elektronski viri, COBISS3/Izposoja, COBISS2/Izposoja, COBISS3/Medknjižnična izposoja, COBISS3/Izpisi in COBISS3/Upravljanje aplikacij.